

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10CoPr/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413222370
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1413222370.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: R.. Z. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. W.. M.. G. Č.. XX, Z., proti odporcovi: JJJ STAV - BUILD, s.r.o., IČO: 35 771 712, Pekárska ul.. č. 11, Trnava, o zaplatenie mzdy a náhradu nemajetkovej ujmy a o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23. októbra 2014, č. k. 40Cpr/1/2013-129, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia spočívajúceho v uložení zákazu odporcovi akokoľvek nakladať so svojim majetkom, a to najmä zaťažiť alebo predat' až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 102 ods. 1 veta prvá, § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., a vecne tým, že navrhovateľ neosvedčil predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia. Poukázal na skutočnosť, že návrhom vo veci samej doručeným súdu dňa 06. 11. 2013, sa navrhovateľ domáha voči odporcovi uloženia povinnosti zaplatiť mu sumu 296 eur z titulu nevyplatenej odmeny za vykonanú prácu na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 03. 06. 2013, ako i uloženia povinnosti zaplatiť mu sumu 17.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za urážku a poníženie týmto skutkom. Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich dočasný - predbežný charakter. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu rozhodnutia musí byť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia aspoň osvedčená. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi účastníkmi, ak tieto vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Základným predpokladom nariadenia predbežného opatrenia pri obave z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia je existencia súdneho rozhodnutia alebo stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu takéhoto rozhodnutia a osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia je stav nútiaci navrhovateľa - oprávneného, aby požiadal o zabezpečenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ - oprávnený musí teda tvrdiť a osvedčiť, že odporca - povinný koná tak, že môže dôjsť k zmareniu, sťaženiu alebo znemožneniu výkonu súdneho rozhodnutia. V tomto smere poukázal na to, že navrhovateľ sa v danej veci domáhal nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, ktoré má byť vynesené v tomto konaní a ktorým súd uloží odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 296 eur z titulu nevyplatenej odmeny za vykonanú prácu, ako aj povinnosť zaplatiť mu sumu 17.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za urážku a poníženie týmto skutkom. Súd prvého stupňa zastáva názor, že

minimálne v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bolo možné vysloviť pochybnosť o samotnej danosti tohto nároku, a v prípade nároku na vyplatenie odmeny za vykonanú prácu bolo možné, vzhľadom na súčasné štádium konania, vysloviť pochybnosť o jeho dostatočnej osvedčenosti v miere postačujúcej na nariadenie predbežného opatrenia. Preto uzavrel, že súčasný stav súdneho konania neosvedčuje v dostatočnej miere, že reálne dôjde k vyneseniu takéhoto rozhodnutia, ktorého budúci výkon by bolo potrebné zabezpečiť navrhovaným predbežným opatrením. Bez ohľadu na uvedené, súd prvého stupňa je tohto názoru, že navrhovateľ vôbec neosvedčil predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorým je existencia obavy z ohrozenia (prípadného) budúceho výkonu súdneho rozhodnutia. Zo strany navrhovateľa neboli uvedené (osvedčené) žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že odporca koná takým spôsobom, ktorý by mal za následok zmarenie, sťaženie alebo znemožnenie (prípadného) budúceho výkonu súdneho rozhodnutia. Zo skutočností tvrdených navrhovateľom, a ani z predložených listín nevyplýva, že by sa odporca zbavoval svojho majetku, resp. že by nedisponoval dostatočnými finančnými prostriedkami na uspokojenie tvrdených nárokov navrhovateľa. Skutočnosť, že od 01. 07. 2014 vznikla na adrese odporcu v E.Á. Z. v Z. nová firma Tchimo spol. s r.o. so zameraním a predmetom podnikania totožným so žalovanou spoločnosťou, a že "pri prezeraní stránky www.jjj.sk <<http://www.jjj.sk>> ide link na novú obchodnú spoločnosť" o ničom nevyplýva a rozhodne z nej nemožno vyvodiť záver, že by sa odporca zbavoval svojho majetku, resp. že by nebol schopný uspokojiť prípadné budúce nároky navrhovateľa. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na to, že žalovanou spoločnosťou je spoločnosť JJJ Stav-Build, s.r.o., so sídlom Pekárska 11, 917 01 Trnava, IČO: 35 771 712 a jedine táto spoločnosť má právnu subjektivitu a iba ona môže uspokojiť prípadné nároky navrhovateľa. Preto skutočnosť, že na adrese v E. Z. O. Z. (kde má odporca zrejme pobočku) "vzniká" nejaká nová spoločnosť, je bez právneho významu na posudzovanú vec. Navyše medzi vznikom tejto "novej" spoločnosti a zbavovaním sa majetku odporcu chýba akákoľvek príčinná súvislosť. V ďalšom poukázal na to, že navrhované predbežné opatrenie by vo svojej podstate znamenalo znemožnenie akejkoľvek ďalšej podnikateľskej činnosti odporcu, a navyše predbežné opatrenie v navrhovanom znení, nemôže byť vykonateľné, keďže navrhovateľ v návrhu vôbec nešpecifikoval, k akému konkrétnemu majetku odporcu, sa má uložený zákaz vzťahovať. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia ako neopodstatnený zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že odporca ho vyhodil so zamestnania a nezaplatil mu za vykonanú prácu, čím poškodil jeho dobré meno a povest' v očiach rodiny a priateľov. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia ničím neodôvodnil, keďže súdu predložil dôkazy z Inšpektorátu práce a súčasne navrhol vykonať dôkazy, ktoré si má súd vyžiadať od odporcu (knihu jász k služobnému vozidlu, e-mail od pána Š. a ekonomickú súvahu odporcu). Nadalej zastáva názor, že odporca koná tak, aby došlo k zmareniu, sťaženiu a znemožneniu výkonu budúceho súdneho rozhodnutia, keď v tomto smere uviedol, že odporca sa nezúčastňuje nariadených pojednávaní a od 01. 07. 2014 založil na svojej adrese novú obchodnú spoločnosť. Preto žiada, aby súd rozhodoval vo veci samej spravodlivo.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Predbežným opatrením môže súd pred začatím konania (§ 74 ods. 1 O. s. p.), ako i po začatí konania (§ 102 ods. 1 O. s. p.) dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné a účelné alebo ak je tu obava, že by budúci výkon rozhodnutia bol ohrozený, t. j., že by sa kvalitatívne alebo kvantitatívne zmenila majetková podstata budúceho povinného.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e), f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Preukázanie potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi je základným predpokladom vydania predbežného opatrenia. Môže ísť o ňu iba vtedy, ak už bol určitý zásah do práva uskutočnený, t. j. ak už došlo k jeho porušeniu. Predbežné opatrenie nie je totiž úpravou faktických pomerov medzi účastníkmi,

ale má vždy povahu ochrany práv a ústi do uloženia právnych povinností. Na druhej strane však nie každé porušenie práva odôvodňuje potrebu dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi.

Úspešné uplatnenie a teda nariadenie predbežného opatrenia, ktoré má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi konania, t. j. predbežná, resp. dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi konania vyžaduje preukázanie a osvedčenie existencie hmotnoprávneho nároku (pomeru, vzťahu) medzi účastníkmi, ohľadne ktorého majú byť upravené pomery účastníkov, t. j. ktorého sa má predbežné opatrenie týkať, ako aj naliehavú potrebu takejto dočasnej úpravy právnych pomerov do rozhodnutia vo veci samej, keďže táto je odôvodnená iba vtedy, ak existuje dôvodná obava, že jeho nenariadením sa podstatne zhorší právne postavenie navrhovateľa v spore.

Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi, ako i jeho osvedčenie, však ešte samo osebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie predbežného opatrenia, nakoľko až jeho ohrozenie dovoľuje súdu predbežné opatrenie vydať, pričom aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom osvedčené konkrétnymi skutočnosťami. Súd pri vydávaní predbežného opatrenia musí skúmať otázku prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení potom vyplýva, že základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Predbežné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, predbežným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Vydanie predbežného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy. Predbežné opatrenie má teda charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi a má miesto vtedy a tam, kde v konkrétnom prípade je odôvodnená obava, že jeho nenariadením by sa podstatne zhoršila právna pozícia navrhovateľa v danom občiansko-právnom vzťahu.

Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie.

Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti) a pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť, nie sú celkom nepochybné.

Je nutné uviesť, že miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

Vlastnícke a užívacie právo, ktoré požívajú zákonnú ochranu, je možné obmedziť dočasnou úpravou pomerov, t. j. dočasným zákazom dispozície, jeho užívania a to vtedy, ak by výkon vlastníckeho práva bol v rozpore s inými, rovnako chránenými hodnotami - právami.

Cieľom predbežných opatrení v občianskom súdnom konaní je dočasná úprava pomerov účastníkov konania, obmedzujúca sa na dosiahnutie len predbežných účinkov. Nariadením predbežného opatrenia

nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov. Nenakladanie s vecami alebo právami má svoje ústavné a zákonné limity, pričom ustanovenie § 76 ods. 1 písm. e) O. s. p. je možné aplikovať v tých prípadoch, keď to odôvodňujú osobitosti konkrétneho prípadu. Nenakladanie s vecami alebo právami treba v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj v samotnom súdnom rozhodnutí o nariadení predbežného opatrenia, náležite konkretizovať. Pred nariadením predbežného opatrenia súd musí vždy zvážiť, či sa v dôsledku predbežného opatrenia nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu) a napokon aj posúdiť, či predbežným opatrením nedochádza k zásahu do vlastníckych práv dotknutého účastníka nad nevyhnutnú mieru (podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere). Uvedené v praxi znamená, že odporca môže byť obmedzený v nakladaní len vo vzťahu k veciam alebo právam, ktoré majú súvislosť s osvedčeným nárokom na plnenie záväzku, na vydanie veci, príp. určenie vlastníckeho práva, obmedzenie dispozície musí byť primerané hodnote zabezpečovaného práva - v návrhu uplatnenej pohľadávke, a pohľadávka navrhovateľa nesmie byť v zjavnom nepomere k cene nehnuteľnosti, ktorej sa predbežné opatrenie dotýka a pod. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v rozhodnutiach všeobecných súdov musí existovať rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (napr. Scollo proti Taliansku z 28. septembra 1994 a iné).

Podstatnou náležitosťou návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je podľa § 75 ods. 2 O. s. p., uvedenie toho, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať v konaní vo veci samej, pretože toto vymedzuje kritériá pre hodnotenie opodstatnenosti a prípustnosti nariadenia predbežného opatrenia. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pred i po začatí konania má byť teda zrejmé, čoho sa navrhovateľ mieni domáhať a najmä aký vzťah má navrhované predbežné opatrenie k predmetu budúceho konania vo veci samej, ktorý sa bude riešiť rozhodnutím súdu na základe návrhu.

Navrhovateľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil potrebou dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, nakoľko existuje vážna obava, že by výkon rozhodnutia, vzhľadom na doterajšie konanie odporcu, mohol byť ohrozený s tým, že od

01. 07. 2014 vznikla na adrese odporcu v E. Z. O. Z. nová firma Tchimo spol. s r.o. so zameraním a predmetom podnikania totožným so žalovanou spoločnosťou, a že "pri prezeraní stránky www.jjj.sk <<http://www.jjj.sk>> ide link na novú obchodnú spoločnosť", z čoho potom možno podľa navrhovateľa vyvodiť, že sa odporca zbavuje svojho majetku resp. že nebude schopný uspokojiť prípadné budúce nároky navrhovateľa. Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia ďalej odôvodnil tým, že sa odporca nezúčastňuje pojednávanií vytyčených vo veci samej.

V prejednávanej veci pre splnenie podmienok na nariadenie predbežného opatrenia bol preto navrhovateľ povinný konkretizovať úkony odporcu, ktoré by svedčili o nakladaní, prípadne aspoň o úmysle nakladať so svojim majetkom takým spôsobom, v dôsledku ktorého by eventuálne hrozila navrhovateľovi ujma na jeho majetkových právach, nakoľko až preukázané ohrozenie, ktoré musí byť konkrétne a bezpečne osvedčené umožňuje súdu pred rozhodnutím vo veci samej predbežné opatrenie nariadiť, keďže súd pri nariaďovaní predbežného opatrenia nie je oprávnený skúmať dôvodnosť uplatneného nároku vo veci samej, musí však skúmať otázku prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia.

Súd prvého stupňa preto dospel k správne právnemu záveru, že navrhovateľ neosvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi navrhovaným predbežným opatrením, nakoľko neosvedčil žiadne priame a reálne ohrozenie prípadného budúceho výkonu rozhodnutia, a teda ani naliehavosť a nutnosť nariadenia požadovaného predbežného opatrenia, keď dôvody uvádzané navrhovateľom v podanom návrhu nezakladali ani len domnienku, že zo strany odporcu môže dôjsť alebo dochádza k úkonom, ktoré by smerovali k zmene terajšieho právneho stavu, a teda nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nebolo dostatočne preukázané a zistené.

Odvolací súd považuje zároveň za potrebné uviesť, že navrhovateľom navrhované predbežné opatrenie síce sledovalo zaistenie budúceho výkonu rozhodnutia, avšak okrem existencie nároku bol navrhovateľ povinný osvedčiť i to, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne, pričom existencia dlhu (resp. nároku na zaplatenie uplatnenej sumy titulom nevyplatenej mzdy a nemajetkovej ujmy) ešte sama o sebe nemôže byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia môžu byť iba skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmareny. U dlžníka môže byť dôvodom jeho konanie, ktorého dôsledkom je zníženie majetku, ktorý je pri exekúcii možné postihnúť alebo, ktoré inak podstatnou mierou negatívne ovplyvňuje majetkové pomery dlžníka (viď R 20/1998), a keďže v danom prípade navrhovateľ listinnými dôkazmi nepreukázal, že odporca sa zbavuje svojho majetku, resp. vykonáva úkony, ktoré podstatnou mierou negatívne ovplyvňujú jeho majetkové pomery, dôvod na nariadenie predbežného opatrenia nebol daný. Rovnako samotná neúčast' odporcu na pojednávaní vo veci samej, nemôže byť dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia, keďže prípadná neúčast' účastníka na pojednávaní nepreukazuje jeho úmysel previesť svoj majetok na tretiu osobu s cieľom ukrátiť vymáhateľnú pohľadávku veriteľa.

Je nutné poukázať aj na skutočnosť, že navrhovateľ bol povinný návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zároveň osvedčiť, či je navrhované predbežné opatrenie primerané hodnote zabezpečovaného práva - t.j. k hodnote pohľadávky, ktorá má byť prípadne uspokojená z majetku, obmedzenia dispozície, s ktorým sa navrhovateľ domáhal, t. j. či je jeho pohľadávka (istina vo výške 296 eur titulom nevyplatenej mzdy a 17.000 eur titulom nemajetkovej ujmy) primeraná k predpokladanej hodnote majetku, ktorého sa navrhované predbežné opatrenie dotýkalo. Navrhovateľ si však túto povinnosť nesplnil, keďže v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia ani bližšie nešpecifikoval (náležite nekonkretizoval), ktorého majetku sa má uložený zákaz týkať, v dôsledku čoho bol petit navrhovaného predbežného opatrenia nevykonateľný.

Súd prvého stupňa preto napadnutým uznesením, ktorým návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že zákonné podmienky na jeho nariadenie splnené neboli, nakoľko neosvedčil potrebu dočasnej úpravy medzi účastníkmi konania a ani skutočnosť, že budúci výkon rozhodnutia by mohol byť ohrozený, rozhodol vecne správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.